

NØYTRALITETSRAPPORT

Emne:

Nøytralitetsrapport – Tensio

Dato: 29. juni 2022

Utarbeidet av:

Godkjent av:

Vår ref.: [Click here to enter text.](#)

Til: [Click here to enter text.](#)

Kopi:

1 Innledning om nøytralitet

Strømnettet er en felles infrastruktur som alle er avhengig av. Strømnettet utgjør dessuten et naturlig monopol som kjennetegnes ved høye faste kostnader, men fallende enhetskostnader per transportert enhet. Det er således lite rasjonelt for samfunnet å bygge ut parallelle konkurrerende nett. Nettvirksomheten er derfor ikke åpnet for konkurranse, men baseres på offentlige konsesjoner som gir enerett på å drive nettvirksomhet i bestemte områder.

Tensio har enerett på å drive nettvirksomhet i store deler av Trøndelag. For å unngå at nettselskaper som Tensio utnytter sin monopolstilling er virksomheten svært strengt regulert. Det er Energiloven¹ med forskrifter som legger rammene for reguleringen av nettvirksomheten.

Vanligvis drives nettvirksomheten i konsern hvor det finnes andre virksomhetsområder. I slike konsern kan det være lønnsomt å utføre handlinger i nettvirksomheten som gir fordeler til andre virksomheter i konsernet. Det finnes derfor egne nøytralitetsbestemmelser i regelverket som skal sikre nøytral opptreden og forhindre at nettvirksomheten kryss-subsidierer andre virksomhetsområder i konsernet.

Energiloven §§ 4-6 og 4-7 rammer inn kravene til nøytral opptreden gjennom egne krav til selskapenes funksjoner og organisering. Ytterligere kravspesifikasjoner finnes i NEM-forskriften², avregningsforskriften³ og kontrollforskriften⁴.

Med virkning fra 2022 skal nettselskap som inngår i integrerte foretak offentliggjøre en årlig nøytralitetsrapport som gjøres lett tilgjengelig på selskapets nettsider.

¹ Lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.

² Forskrift og nettregulering og energimarkedet (FOR-2019-10-24-1413)

³ Forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapenes nøytralitet (FOR-1999-03-11-0301)

⁴ Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (FOR-1999-03-11-0302)

2 Fakta om Tensio

Tensio ble etablert 14. juni 2019 da nettvirksomhetene i energikonsernene Trønder Energi AS og NTE Energi AS ble skilt ut og samlet i nettkonsernet Tensio. Tensio er Norges nest største strønmnett-virksomhet. Tensio har regionansvaret for strømforsyningen til rundt en halv million innbyggere i Trøndelag og næringsaktører i regionen. Tensio driver **utelukkende med** nettvirksomhet og har ingen andre markedsrettede virksomhetsområder. Et av de viktigste formålene med å etablere Tensio var å garantere nøytraliteten for innbyggere og næringsliv i regionen.

Siden Tensio ikke har annen virksomhet er konsernet ikke å anse som et integrert foretak. Utfordringene med nøytralitet og kryss-subsidiering er således ikke aktuell for vår virksomhet. Tensio vil likevel publisere en nøytralitetsrapport som offentliggjøres på våre hjemmesider hvor de enkelte aspektene ved nøytralitet og rapporteringskravene i forskriften belyses.

3 Nøytralitetsrapport - krav

Nettselskaper som inngår i integrerte foretak skal publisere en nøytralitetsrapport som skal inneholde følgende, jf. avregningsforskriften § 8-1b:

- a. En beskrivelse av det integrerte foretakets struktur og hvilken konkurranseutsatt virksomhet som drives i tillegg til nettvirksomhet.
- b. Beskrivelse av eierskap til nettselskapet og eventuelle eierandeler nettselskapet har i andre selskap.
- c. Beskrivelse av type beslutninger hvor det er spesielt viktig å påse at krav til nøytral opptreden overholdes.
- d. Beskrivelse av type informasjon som genereres eller mottas av nettselskapet og som kan utnyttes i markedet.
- e. Oversikt over personer med flere roller i det integrerte foretaket, hvorav en av rollene er i nettselskapet. Beskrive mulige interessekonflikter og tiltak for å sikre 3 nøytralitet.
- f. Beskrivelse av nøytralitetsansvarlig sin uavhengighet.
- g. Beskrivelse av nettselskapets opplæringsprogram, jf. § 8-1a.
- h. Beskrivelse av behov, omfang og type salg av egen kapasitet, herunder overskuddskapasitet, fibertjenester, driftssentraltjenester og beredskapstjenester. i. Dersom nettforetaket har felles driftssentral med integrert produsent eller fjernvarmeforetak, eller selger driftssentraltjenester, beskrive utfordringer og tiltak for å sikre nøytralitet.
- i. Oversikt over utfordringer, tiltak og resultat i konkrete saker fra foregående år der nøytralitet er tema, herunder klage- og tilsynssaker.
- j. De interne rutinene for nøytral opptreden skal fremgå av et vedlegg til årsrapporten.»

4 Nøytralitetsrapport – Tensios svar på forskriftens krav til nøytralitet

- a. Tensio driver utelukkende med nettvirksomhet. Det drives ingen konkurranseutsatt virksomhet i Tensio. Den operative nettvirksomheten drives i Tensio TN og Tensio TS. Disse selskapene eies 100 % av morselskapet Tensio AS. Tensio AS produserer og leverer administrative fellestjenester til TN og TS. Tensio eies av Kommunal Landspensjonskasse Gjensidige forsikring (20 %), Trønder Energi AS (40 %) og Nord Trøndelag Elektrisitetsverk AS (40 %).
- b. Tensio har en minoritetsandel i Validér. Validér ble etablert som et resultat av at flere nettselskaper besluttet å gå sammen om felles anskaffelse og drift av AMS i 2013. Tensio ønsker å samarbeide om driftkontrollsystemer og tjenester og det vil stiftes et nytt selskap i 2022 som vil utforske slike muligheter.
- c. Spørsmålet svarer også på underpunktene e, f, g og j. Tensio driver ikke konkurranseutsatt eller markedsrettet virksomhet og det er ikke mulig å gi andre virksomhetsområder fordeler i strid med nettkundenes interesser. Tensio er etablert for å unngå og eliminere utfordringer med nøytralitet i integrerte foretak. I Tensio er aktiviteter som integrerte foretak utfører for å sikre nøytral opptreden lite aktuelle.
- d. Som nettselskap vil man ha tilgang til taushetsbelagt informasjon om kunder og forretningspartnere. I tillegg produseres kritisk informasjon om egen virksomhet – denne informasjonen kan også være markeds- og kraftsensitiv. Som eksempel på dette nevnes personopplysninger som er taushetsbelagt i henhold til GDPR og kraftsensitiv informasjon om systemer som ivaretar viktige driftskontrollfunksjoner i kraftsystemet.

Håndteringen av personopplysninger, markeds- og kraftsensitiv informasjon er særlig regulert og Tensios virksomhet følger aktuell lovgivning for disse områdene.
- h. Nettvirksomheten er den eneste utadrettede forretningsvirksomheten som utføres i Tensio. I noen situasjoner vil Tensio likevel benytte nettselskapets ressurser til å utføre aktiviteter på vegne av andre enn nettkundene. Denne aktiviteten har et begrenset omfang og følger begrensingsreglene i NEM-forskriften § 4-16 hvorfra det siteres:

Nettselskap kan ikke selge eller leie ut egen kapasitet, unntatt i følgende tilfeller:

- a. Salg eller utleie av overskuddskapasitet i et begrenset omfang. Med overskuddskapasitet menes egen kapasitet som er anskaffet og opprettholdes for å dekke behov i foretakets egen nettdrift, men som ikke fullt ut kan benyttes for dette formålet. Nettselskap skal ikke bygge opp eller opprettholde egen kapasitet med formål om å selge eller leie denne ut.
- b. Salg av fiberkapasitet engros. Nettselskap skal ikke bygge opp egen fiberkapasitet med formål å selge eller leie denne ut. Salg av fiberkapasitet skal skje på like og ikke-diskriminerende vilkår.
- c. I ekstraordinære beredskapssituasjoner kan nettselskap bistå andre foretak. Nettselskapet skal kreve et rimelig vederlag for slike tjenester. Et nettselskap skal ikke bygge opp eller opprettholde egen beredskapskapasitet med formål å bistå andre.
- d. Salg av driftssentraltjenester til kraftprodusenter og foretak som driver fjernvarmevirksomhet. Tillatte driftssentraltjenester etter denne bestemmelsen omfatter overvåking av anlegg, i tillegg til koordinerende og nødvendige tiltak for operativ drift av

disse. Nettselskapet skal ikke ta kommersielle beslutninger på vegne av konkurranseutsatt virksomhet. Salg av driftssentraltjenester til kraftprodusenter eller foretak som driver fjernvarmevirksomhet skal skje på like og ikke-diskriminerende vilkår. Nettselskap kan selge driftssentraltjenester til andre nettselskap

Dersom nettselskap deler driftssentral med foretak som driver produksjon av elektrisk energi eller fjernvarmevirksomhet skal dette samarbeidet følge reglene i NEM forskriften § 4-15 i tillegg til at salget av driftssentraltjenester skal begrenses av reglene i § 4-16 bokstav d.

Av historiske årsaker deler Tensio TN AS driftskontrollfunksjoner med et forhenværende søsterselskap i energikonsernet NTE. Tensio vil etablere egne driftskontrollfunksjoner og en egen driftssentral som er adskilt og funksjonelt uavhengig av NTE. Dette vil ta noe tid og Tensio er innvilget midlertidig dispensasjon fra nøytralitetsbestemmelsene for driftssentral mens det utredes, anskaffes og implementeres nytt felles driftskontrollsystem i Tensio. Den midlertidige dispensasjonen utløper i 2025.

Salg eller leie av overskuddskapasitet foregår i svært begrenset grad og det opprettholdes ikke egne kapasiteter med formål om å drive salg eller utleie av ressurser i konkurranse med det frie marked. Alt salg av fiberkapasitet gjøres engros på like og ikke diskriminerende vilkår. Tensio er knyttet til anbefalt avtalemål av 2019 mellom Energi Norge, KS Bedrift og Telenor om fellesføring av elnett og ekom på lavspenningsmaster eid av nettselskapene.

- i. Med unntak av dispensasjonssøknaden knyttet til driftskontrollfunksjoner og driftssentral som nevnt under foregående punktum er det ingen andre konkrete saker der nøytralitet er et tema.
- j. Tensio består av to nettforetak som driver nettvirksomhet og et morselskap som leverer administrative fellestjenester til nettforetakene. Ingen av foretakene leverer varer eller tjenester i konkurranse med andre aktører. Tensio er følgelig ikke et integrert foretak og omfattes ikke av forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 8-1b. I Tensio er aktiviteter som integrerte foretak utfører for å sikre nøytral opptreden lite aktuelle.